

Væsentlighedsvurdering vedr. revision af bekendtgørelserne om lystfiskeri og hjemtagning af laks i vestjyske vandløb

Problemstilling

Efter biologisk rådgivning foreslås revision af bekendtgørelserne om fiskeri af laks i vestjyske vandløb:

- Bekendtgørelse nr. 1422 af 12. december 2013 om særlige fiskeriregler for Skjern Å vandsystem.
- Bekendtgørelse nr. 1421 af 12. december 2013 om særlige fiskeriregler for Storå vandsystem.
- Bekendtgørelse nr. 1420 af 12. december 2013 om særlige fiskeriregler og fredningsbælter i Vadehavet og i visse sydjyske vandløb.

Revision af bekendtgørelserne omfatter:

- Årlig tilpasning af områderne med laks (primært laksevand), med mulighed for fiskeri og hjemtagning af laks oplyses årligt på Fiskeristyrelsens hjemmeside bl.a. i lyset af de løbende vandløbsrestaureringsprojekter med fjernelse af spærringer mv., hvilket giver flere gyde- og opvækstområder for laks.
- Ophævelse af kravet om, at der ved anvendelse af naturligt agn og agn med duftstoffer kun må benyttes cirkelkroge. Det er biologisk vurderet, at dette ikke vil påvirke bevaringsmålsætningen og den fortsatte genopbygning af bestanden. Alle kroge uden naturligt agn og agn med duftstoffer samt kroge større end størrelse 12, skal fortsat være uden modhager.

Der foretages en væsentlighedsvurdering (screening) i henhold til habitatdirektivets artikel 6.

Baggrund

Laks indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne i Skjern Å, Storå, Varde Å, Ribe Å, Kongeå og Sneum Å. Udpegninger af internationale beskyttelsesområder og -arter i henhold til habitatdirektivet¹ udelukker som udgangspunkt ikke udøvelse af fiskeri, men kan føre til indskrænkninger i fiskeriaktiviteten.

Forvaltningen af fiskeriet skal foregå under hensyn til målsætningerne for de internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 10 d i fiskeriloven². Der er således fastsat regler vedrørende fiskeriaktiviteten med henblik på bevaring og beskyttelse mv. af laksebestandenes eksistens og fortsatte fremgang. Det indebærer, at laks som udgangspunkt er fredet, men at det på visse vilkår er fundet biologisk forsvarligt at tillade fiskeri og hjemtagning af laks i et begrænset omfang gennem fastsættelse af en laksekvote, uden at dette vurderes at hindre den genopbygning og fremgang af bestanden, der er i gang. Efter § 30, stk. 2, i fiskeriloven er der fastsat regler om, at der uanset fredning af laks, kan tillades fiskeri og hjemtagning af et bestemt antal laks (laksekvote) i nærmere angivne vandsystemer.

¹ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

² Jf. bekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023 af lov om fiskeri og fiskeopdræt.

Det fremgår af Miljøministeriets Natura 2000-planer for de omfattede vandløb, at planen skal sikre naturtilstanden for områdets udpegede arter og naturtyper og bidrage til opnåelse af gunstig bevaringsstatus.

Da laks er omfattet af beskyttelsesforanstaltningerne i habitatdirektivet, foretages en væsentlighedsvurdering (screening) med henblik på at vurdere, om bekendtgørelsens bestemmelser om fiskeriet kan påvirke bevaringsmålsætningen væsentligt, jf. direktivet artikel 6, stk. 3.

Det fremgår af de gældende regelsæt, at det er Fødevareministeriet, Fiskeristyrelsen, der giver tilladelse til fiskeri og fastsætter laksekvoten samt fastsætter særlige vilkår for en tilladelse til en laksekvote på baggrund af rådgivning fra DTU Aqua samt under hensyn til forvaltning af målsætningerne for de internationale naturbeskyttelsesområder, jf. lovens § 10 d.

- I den biologiske rådgivning, som udarbejdes af DTU Aqua, vedrørende tildeling af laksekvoter indgår der flere parametre, herunder en biologisk vurdering af bestandenes størrelse og bæredygtighed i forhold til fiskeri og hjemtagning af laks i det enkelte vandsystem. Endvidere indgår bl.a. bestandsudvikling, vandløbssystemets potentiale, udsætningsstrategi, bestandenes sammensætning af vilde og støtte-opdrættet laks, udtræk af smolt, andelen af grilse (smålags) i bestanden og udvikling i fangster. Viden om dødelighed på grund af rovdyr, fiskeædende fugle, lystfiskeri, vådområder samt generelle og lokale udsving i miljøforhold.
- Rådgivningen sker desuden ud fra et forsigtighedsprincip.

Laksebestandene er påvirket af en lang række natur- og menneskeskabte faktorer i vandløbene, og DTU Aqua vurderer på den samlede effekt af disse for dermed at kunne forudsige bestandenes udvikling på det bedst tilgængelige data- og vidensgrundlag.

Forvaltning af de danske laksebestande er adaptiv og er dermed en proces, hvor forvaltningen til enhver tid anvender det bedst tilgængelige videnskabelige grundlag. Adaptiv forvaltning er en løbende og dynamisk proces, som er en integreret del af de principper, der er grundlaget for fastsættelse af regler om laksefiskeri og de laksekvoter, som bliver bestemt årligt og for hvert vandsystem.

Reglerne fastsættes ud fra et bevaringshensyn til laks, og med henblik på at øge laksebestandene og fremme laksens mulighed for at reproducere sig selv. Den biologiske rådgivning skal sikre, at de naturlige laksebestande fortsat udvikler sig gunstigt, samtidig med, at lystfiskere får mulighed for at tage et begrænset antal laks med hjem.

Væsentlighedsvurdering (screening)

Tilladelse til fiskeri og hjemtagning af laks fastsættes på baggrund af rådgivning fra DTU Aqua på grundlag af en faglig, biologisk vurdering bl.a. af bestandens størrelse, bæredygtighed.

Vurderingen af naturtilstanden og af evt. negative påvirkninger (trusler) mod en god naturtilstand, herunder gunstig bevaringsstatus af udpegede arter, fremgår af Miljøministeriets Natura 2000-basisanalyser.

Lystfiskeri er ikke nævnt som en trussel i basisanalyserne. Det fremgår bl.a. af analyserne, at der vurderes at være gode forudsætninger for en stabil bestand af laks i områderne.

Det vurderes, at rekreativt lystfiskeri af laks i de pågældende vandsystemer i det reviderede regelsæt ikke vil forstyrre udpegningsgrundlagets øvrige arter og naturtyper, bl.a. da lystfiskeri i disse vandløb kun foregår i en begrænset periode af året i henhold til et restriktivt regelsæt.

Det bemærkes, at lystfiskeri ikke er omfattet af de aktiviteter og påvirkninger, der i vandområdeplanerne er opført som medvirkende til, at der ikke opnås målopfyldelse.

Fødevareministeriet vurderer samlet på baggrund af DTU Aquas samlede rådgivning og for det enkelte vandløb, at de reviderede regler vedr. rekreativt lystfiskeri af laks ikke vil påvirke bevaringsmålsætningen for de pågældende Natura 2000-områder væsentligt, og ikke vil hindre opnåelse af gunstig bevaringsstatus.